

ledes af den tilforordnede Lærer. Jeg tror, det er gavnligt for Lærerne, at de i mindre Kredse kunne komme sammen uden uforholdsmæssige Udgifter og drøfte Skolespørgsmaal og udveksle Tanker om Skoleforhold og fremlægge for og drøfte med hinanden de Erfaringer, de have indvundet gennem deres Skolearbejde. — At Biskoppernes Tilsyn bortfalder, finder jeg ganske rimeligt, og man vil sikkert uden Skade kunne lade dem beholde Retten til at tilse Skolen med Hensyn til Religionsundervisningen. Det vil sikkert ikke kunne forulempe Lærerne. Bispernes Tilsyn er ikke af den Art og den Hyppighed, at det kan virke forstyrrende paa Skolens Gerning. Jeg tror ikke, man vil faa Grund til at beklage sig over den Rest, der her bibeholdes.

Det fjerde Afsnit omhandler Skolens indre Styrelse, og herom skal jeg med Henblik paa Forholdene paa Landet sige, at jeg finder det rimeligt, at der i Kommunerne bliver Lærerraad, hvis Erklæring skal indhentes om forskellige Forhold, og som have Ret til at udtale sig om forskellige Ting, Undervisningsplan o. s. v.; jeg hilser med Tilfredshed den Imødekommen, der her er vist Lærerne. Jeg kunde ogsaa tænke mig, at dette blandt andet havde til Følge, at der omkring i Kommunernes Skoler blev undervist i de samme Pensaa i det samme Halvaar. Saa vilde det ikke være nogen Ulempe for Børnene, hvis de skulde flyttes fra en Skole til en anden. Jeg kunde tænke mig, at det vilde være heldigt, om der tillagdes Førstelæreren en Myndighed ogsaa overfor andre Skoler og Klasser og Lærere, som han arbejder sammen med, men jeg indrømmer, at jeg er Lægmand paa dette Punkt, og skal kun henstille denne Tanke til Overvejelse.

Lovforslagets femte Afsnit vedrører Tilsynet med de private Skoler. Dette Tilsyn bestaar af 5 Medlemmer: det gejstlige Medlem af Skolekommissionen, tre valgte af de skolesøgende Børns Forældre og et valgt af Skolekommissionen, hvilket sidste Medlem ikke maa være Lærer eller Lærerinde i Folkeskolen — til Medlem af Skolekommissionen kan nemlig godt vælges Lærere, for saa vidt Befolkningen finder dem skikkede dertil. Dette Tilsyn med de private Skoler finder jeg tilfredsstillende, og jeg tror ikke, at de private Skoler ville faa Grund til at beklage sig over, at det vil blive af for indgribende Art. Jeg føler mig overbevist om, at Venstre altid vil omfatte den offentlige Folkeskole med

den Opmærksomhed og Interesse, den fortjener, men jeg føler mig ogsaa overbevist om, at Venstre vil omfatte Friskolen med den Opmærksomhed, som baade dens Fortid og dens Stilling i Nutiden og navnlig dens Eksistensberettigelse i nærmere eller fjernere Fremtid kvalificere den til. Lige saavel som jeg tror, at Venstre vil staa paa Vagt sammen med Befolkningens store Flertal med Hensyn til Religionsundervisningen — og Flertallet af Lærerne ønsker ganske sikkert heller ikke, at Religionsundervisningen skal gaa ud —, saaledes tror jeg, at Venstre ogsaa vil staa paa Vagt overfor Genindførelsen af den Skoletvang, som blev ophævet i Halvtredserne, og jeg tror ogsaa, at dette Parti i Fremtiden vil have Forstaaelsen af, at det har Pligter overfor de Smaaakaarsfolk, som af pekuniære Grunde ikke kunne benytte Friskolen, til at støtte dem, om det skulde blive fornødent.

I det Afsnit, der omhandler de med Lærerembederne forbundne kirkelige Forretninger, er Ministeriets Forslag lidt forskelligt fra Kommissionens Forslag, idet Ministeriet ikke har kunnet gaa med til, at Forpligtelsen til at lede Kirkesangen paa en Gang og fuldstændigt løses fra Lærerembedet. Jeg finder denne Ændring særdeles heldig, thi for det første maa man erindre, at den med Lærerembedet forbundne Kirkesangerstilling ikke er ulønnet; det er ikke en uanet eller ukendt Stilling for den Mand, som søger Embedet; han ved i Forvejen, at den er forbunden med Lærerembedet. Man maa dernæst erindre, hvad der paa Seminarierne ofres paa at uddanne Lærere i Sang. Denne Sangundervisning har ikke blot Skolen for Øje; thi en Mand kan meget godt til Skolelærereksamen opfylde de Fordringer, der stilles til en, der skal lede Skolesangen, men derimod ikke faa Eksamen i Kirkesang. Deri synes jeg, der ligger, at man betragter det som mere vanskeligt at lede Kirkesang end Skolesang. Dersom man her fulgte Kommissionens Forslag og fritog Lærerne for Forpligtelsen til at være Kirkesanger, vilde der ske et af to. *Enten* vilde de Myndigheder, som nu faa med Antagelsen af Kirkesangeren at gøre, efter at have gjort et forgæves Forsøg paa at finde en egnet Mand i Kommunen, komme tilbage til Læreren og sige: Vi kunne ikke faa andre, du kommer til at fortsætte ogsaa i Fremtiden. Det vil da være menneskeligt, om den paagældende sagde: Jeg vilde helst være fri, men naar det endelig skal være, maa